

تأثیر فناوری اطلاعات بر سازمان و مدیریت

نام استاد: جناب آقای دکتر محمد احمدی بافنده

تأثیر فناوری اطلاعات بر سیستم های اطلاع رسانی (رسانه)

نام دانشجو : الهام شاه پناه

نیمسال اول تحصیلی: ۹۳-۹۴

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

In the name of God, the Beneficent, the Merciful

عصر ارتباطات و اطلاعات

عصر حاضر عصر ارتباطات و اطلاعات و یا به تعبیر بهتر "انقلاب ارتباطات و اطلاعات" است .
انقلاب ارتباطات محصول دو حوزه و جریان مهم فناوری است .

➤ تحول در حوزه ارتباطات

➤ تحول در حوزه اطلاعات

نماد فن آوری اطلاعات **رایانه** و نماد فناوری ارتباطات ،تلویزیون و بزرگراه های اطلاعاتی
(Information Super High Way) می باشد .

انقلاب ارتباطات (Communication Revolution) به سوی دیجیتالی شدن حرکت می کند .

تأثیر انقلاب ارتباطات در نظام ارتباطات:

❖ دوسویه و تعاملی بودن

❖ سرعت فوق العاده

❖ چند رسانه ای بودن

❖ در دسترس بودن

❖ انحصار پذیر نبودن

❖ جهان گرایی

از سوی دیگر انقلاب ارتباطات و انقلاب اطلاعات و نهایتاً انقلاب ساینترتیک (cyber Revolution) در بردارنده تهدیدها و فرصت های بسیاری است .

از جمله دستاوردهای انقلاب اطلاعات :

- فضای سایبرنتیکی (Cyber Space)

- شکل گیری جوامع اطلاعاتی (information Socity)

- شهرهای اطلاعاتی (Information City)

از آثار انقلاب اطلاعات و همچنین از آثار اجتماعی انقلاب کامپیوتر (Social Effect of Computer Revolution) شکل گیری دورانی است که می توان آن را عصر (Electronic) دانست :

▪ E-Banking

▪ E-Business

▪ E-City

▪ E-Shopping

معیار عقب ماندگی امروز : دیر وارد شدن به انقلاب صنعتی

معیار عقب ماندگی فردا : دیر وارد شدن به مرحله انقلاب اطلاعاتی

نشانه های مشارکت مردم در عصر ارتباطات و اطلاعات :

- ✓ پاسخگو شدن دولتها
- ✓ خارج شدن اطلاعات از دست حکومتها
- ✓ شفافیت اطلاعات
- ✓ شکل گیری تشکل های مردمی
- ✓ تنوع و تکثر حاکمیت و پذیرش آن از سوی حکومت ها

انواع رسانه ها :

۱- رسانه های مکتوب (Printed Media): نشریاتی که بر روی کاغذ چاپ می شوند .

۲- رسانه های الکترونیک : (Electronic Media) شامل رادیو و تلویزیون ، کامپیوتر ، ماهواره یا نسخه pdf یا الکترونیکی رسانه ها و روزنامه ها در شبکه های الکترونیکی ، تنها تفاوت آنها با رسانه چاپی جنس ارائه آنهاست .

۳- رسانه دیجیتال (Digital media): نسخه صفر و یک شده رسانه الکترونیک ، پیامک ، بازی دیجیتالی ، ابرمتن ها رسانه های دیجیتال به آنهایی گفته می شود که تبادل یا انتشار محتوا در آنها ، تنها به کمک ابزارهای مجهز به پردازشگر دیجیتال میسر باشد شامل رسانه های مبتنی بر شبکه نظیر اینترنت ، سرویس های خبراتی از قبیل اس ام اس و سایر اشکال تبادل داده از قبیل بلوتوث و همچنین رسانه های مبتنی بر حامل های فیزیکی دیجیتال از قبیل بسته های نرم افزار رسانه های ، بازی های رایانه ای و مانند آنها

تقسیم بندی جامع و مانع رسانه ها :

➤ رسانه های شفاهی : مانند سخنرانی ، کلاس درس ، موسیقی

➤ رسانه های چاپی : کتاب ، رسانه محیطی ، بیلبرد

➤ رسانه های الکترونیک : رادیو و تلویزیون ، تمام رسانه های تحت وب ، تلفن همراه

رسانه های الکترونیک :

وسایلی که برای برقراری ارتباط از الکترونیک بهره می برند را رسانه های الکترونیک می گویند .

ویژگیهای رسانه های الکترونیک :

- ۱- سرعت بالا (دریافت ،تولید ،توزیع و انتشار)
- ۲- دسترسی سریع و آسان
- ۳- ضرورت تغییرشیوه های سنتی در ارتباط
- ۴- پوشش سریع
- ۵- صرفه جویی در هزینه ها ،وقت ،نیروی انسانی و...
- ۶- قابلیت فنی بالا جهت طبقه بندی ،جستجو ،ذخیره و بازیابی اطلاعات
- ۷- جذابیت بالای گرافیکی و بصری در ارائه اطلاعات و تصاویر

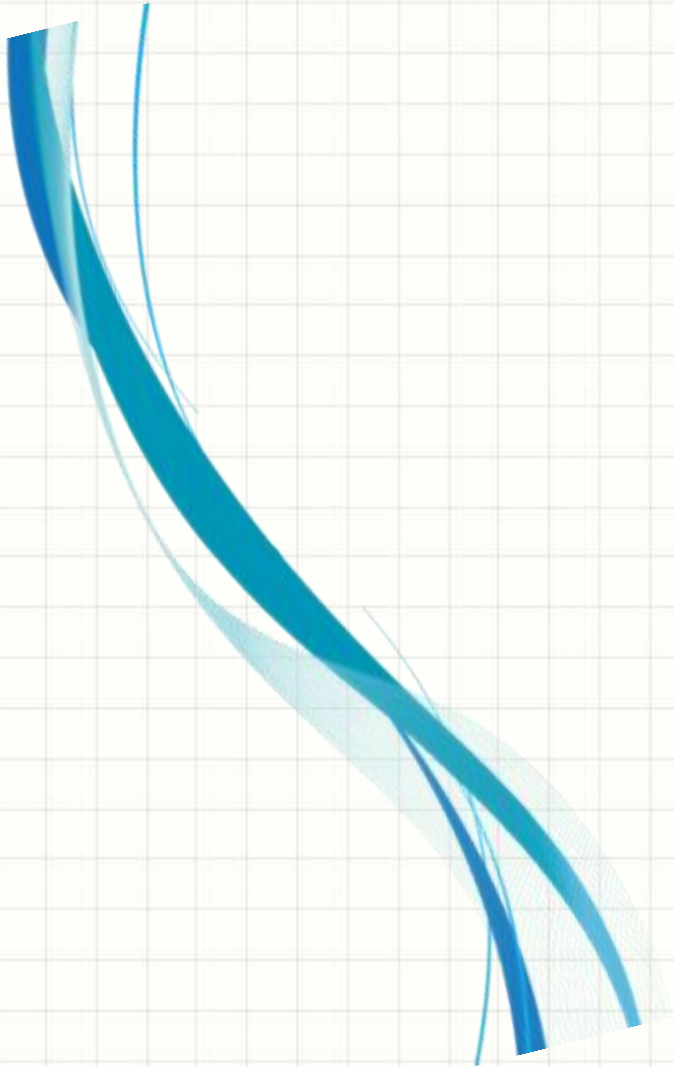
انواع رسانه های الکترونیکی برای به کارگیری در روابط عمومی الکترونیک

الف) رسانه های الکترونیکی پیوسته

ب) رسانه های الکترونیکی ناپیوسته

برخی از رسانه های الکترونیکی پیوسته :

- شبکه جهانی وب Web World Wide
- پروتکل انتقال پرونده File Transfer Protocol
- گروه های مباحثه Group Discussion
- تل نت Tel net
- گروه های خبری News Group
- گوفر Gopher
- پست الکترونیک E-Mail

برخی از رسانه های الکترونیکی ناپیوسته :

۱- دیسک فشرده و دیسکت

۲- نوار مغناطیسی

۳- دیسکت ویدیویی رقمی

۴- دیگر پرونده های رایانه ای

رسانه های نوین : رسانه های الکترونیک به همراه رسانه های دیجیتال

ویژگیها :

۱- تعاملی بودن

۲- جمع زدایی

۳- ناهمزمانی

۴- تمرکز زدایی

۵- ظرفیت باند (بیشتر)

۶- انعطاف پذیری

• تکنولوژیهای مخابرات (Transmission)

1

• تکنولوژی مینیاتوری (Miniaturization)

2

• تکنولوژیهای انباشت و بازیافت
(Storage&Retrieval)

3

• تکنولوژی های نمایش (Display)

4

• تکنولوژی های کنترل (control)

5

جامعه اطلاعاتی:

جامعه اطلاعاتی جامعه ای است همراه با خدمات اطلاعاتی رسانه های همگانی که با آهنگی سریع تر از دیگر جوامع و تفوق بر اندوخته های تجربی و دانش محض پیش می رود. جامعه ای که ارتباطات، عامل انتقال دهنده واقعی بزای ایجاد تغییر و تحول در هر فرد به منظور دستیابی عملی به اطلاعات بی حد و مرز است. و در آن ارتباطات شبکه اطلاعات جهانی جایگزین سرویس ارتباطات جهانی شده و تولید ارزش های اطلاعاتی عامل تعیین کننده ای در توسعه جامعه است.

در جامعه اطلاعاتی الگوهای سطح زندگی شغلی، اوقات فراغت، نظام آموزشی و عرضه داد و ستد مشخصا از پیشرفت اطلاعات و دانش فنی متأثر است. این پدیده نشأت گرفته از رشد فزاینده تولید انبوه اطلاعات در طیف گسترده رسانه های جمعی است که اکثر آنها نیز به صورت الکترونیکی ظهور می یابد.

معیارهای جوامع اطلاعاتی :

- معیار اقتصادی
- معیار فناوری
- معیار اجتماعی
- معیار سیاسی
- معیار فرهنگی

تکنولوژی ارتباطات و اطلاعات

مجموعه هایی همگرا از تکنولوژی ها در میکرو الکترونیک ها ، کامپیوتینگ ها (شامل ماشین ها و نرم افزارها)، ارتباطات راه دور ،مخابره و پخش و الکترونیک های نوری می باشد .

تکنولوژی ارتباطی :

قدیمی و جدید مثل تلفن ،فکس ،تکنولوژی های پخش ،ماهواره ،تلویزیون های کابلی ،کابل نوری پهن باند و غیره

تکنولوژی های اطلاعاتی :کامپیوتر ها و نرم افزارها

فن آوری های نوین الکترونیکی

۱- پست الکترونیکی

۲- مجله الکترونیک

۳- فکس

۴- فکس کامپیوتری

۵- بانک اطلاعاتی

۶- کنفرانس از راه دور

۷- برد الکترونیکی

۸- نظر سنجی اینترنتی

۹- نظر سنجی کامپیوتری

۱۰- صفحه خانگی پورتال

۱۱- تلفن گویا

۱۲- صندوق صوتی (پست صوتی)

۱۳- اورهد و اسلاید چند رسانه ای

۱۴- مجله ویدیویی

۱۵- سی دی کاتالوگ

۱۶- سامانه اطلاع رسانی ایستا، وب کیوسک

۱۷- ماهواره

۱۸- اینترنت ها و اکسترانت ها

سایبر ژورنالیزم

با خلق محیط وب در ماه مارس ۱۹۸۹ با داشتن کامپیوتر می توان وارد سپهر جهانی اطلاعات شد .
شیکاگو تریبیون نخستین نسخه روزنامه الکترونیک با آن شیکاگو آنلاین را با استفاده از محیط وب جایگاه تازه از روزنامه نگاری ایجاد کند .

رابطه روزنامه نگاری سایبر و جامعه اطلاعاتی :

با هر دیدگاهی که به جامعه اطلاعاتی و تحولات آن نگریسته شود یک نکته غیر قابل انکار به چشم می خورد و آن بروز تحول در نقش کارکردها و توقعات مرتبط با روزنامه نگاری در حوزه های جامعه مدنی و جامعه اطلاعاتی است و به همین لحاظ ضرورت شناخت بیشتر روزنامه نگاری سایبر و روابط آن با جامعه اطلاعاتی جامعه مدنی و روابط متقابل این دو در پیوند با روزنامه نگاری سایبر آشکارتر می شود .

ماهیت و گونه های روزنامه نگاری سایبر

آنلاین ژورنالیزم نوع چهارم روزنامه نگاری است و دست کم از جنبه های ابزاری و کارکردی بخاطر نوع تکنولوژیهای مورد استفاده اش با سه نوع دیگر روزنامه نگاری (رادیویی ،تلویزیونی و نوشتاری) متفاوت است .

انواع روزنامه نگاری سایبر :

-سایتهای جریان اصلی خبری

- سایتهای نمایه ای و مقوله ای

-سایتهای متا و تفسیری

-سایتهای مشارکتی و مباحثه

دور اندیشی ارتباطی :

یونسکو در اثری با عنوان حافظه جامعه اطلاعاتی کاربردهای تثبیت شده اینترنت را در پنج عرصه طبقه بندی می کند :

□ به عنوان ابزار ارتباطات و دیالوگ که اجازه تبادل پیام مستقیم و همزمان را به شرکت کنندگان مختلف می دهد و باعث تعامل تقریبا همزمان شده است .

□ به عنوان ابزاری برای یافتن اطلاعات در غول آساترین منبع اطلاعاتی که با اطلاعات دوسویه دینامیک پایگاه های داده رسانی و کمک موتور های جستجو تحقق یافته است .

□ به عنوان حامل نوین نشر الکترونیک و مکمل و در برخی موارد جایگزین شیوه سنتی توزیع محتوا

□ به عنوان ابزار تجاری توزیعی و بین رسانه ای که امکان تعامل میان محصول و خدمت و خریداران و مصرف کنندگان بالقوه را فراهم کرده است .

□+ به عنوان ابزار همگرایی و تلفیق متون ، تصاویر ثابت و متحرک ، صدا و تولیدات -شنیداری در جهت ایجاد وجود تازه ای از بیان و تجسم بخشی به افکار و خلاقیت های انسان

تعریف دبیرخانه شورای عالی انفورماتیک :

فناوری اطلاعات به مجموعه به هم پیوسته از روشها، سخت افزارها، نرم افزارها و تجهیزات ارتباطی که اطلاعاتی را در اشکال گوناگون (صدا، تصویر و متن) جمع آوری، ذخیره سازی، بازیابی، پردازش، منتقل یا عرضه می کنند اطلاق می شود.

فناوری اطلاعات همانند محور و مرکز مجموعه ای از فعالیت های هدایت شده است که کنترل، مدیریت، بهره وری، تولید و ارتقای یک سیستم را با یک مرکز بر عهده دارد.

نقش فناوری های نوین رسانه ای بر گروههای اجتماعی

تکنولوژی های ارتباطی و اطلاعاتی مجموعه وسیعی از فناوریها و ترکیبی از سخت افزار، نرم افزار، رسانه، سیستمهای پخش و توزیع اطلاعات را شامل می شود. این تکنولوژیها در ایجاد دنیای جدی نقش اساسی داشته اند.

شناخت ویژگیها و قابلیت های فناوری اطلاعات و ارتباطات برای مرور تاثیرات بر فرایند ارتباطات اجتماعی ضروری می باشد.

ارتباطات و فناوری اطلاعات دیگر تنها یک خدمات زیربنایی برای اطلاع رسانی نیست بلکه توسعه آن در قالب کارایی بنگاه های اقتصادی، افزایش سرمایه انسانی، کاهش اتلاف منابع و توسعه فناوری های نو متجلی خواهد شد.

ویژگیهای تکنولوژی های اطلاعاتی و ارتباطی جدید (ICTs)

از یکسو، تکنولوژی های نوین به عنوان بخشی از جامعه مدنی بین المللی به نام "تکنولوژی های آزادی" و "دموکراتیزاسیون" شناخته شده اند و از سوی دیگر بعنوان تکنولوژی های جهانی سازی که فرهنگ های ضعیف را در یک فرهنگ جهانی حل می کنند معرفی شده اند.

تکنولوژی های مورد بحث حداقل ۳ دسته اند :

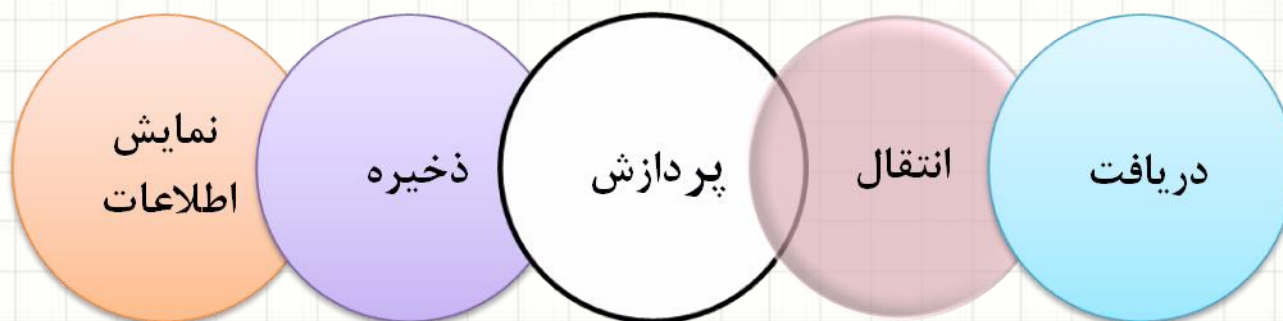
-ارتباط جمعی

-نفورماتیک

-ارتباط راه دور

توربان فناوری اطلاعات و ارتباطات (فاوا) راکلیه فناوریهایی میداند که درجمع آوری، انتقال، ثبت، پردازش وانتشار ونمایش اطلاعات به بشر کمک میکنند.

«هنری لوکاس» معتقد است فاوایعنی بکار گیری هر نوع فناوری برای جمع آوری، پردازش،ذخیره وانتقال اطلاعات که براین اساس پنج گروه تکنولوژی های اطلاعاتی وارتباطی عبارتند از :

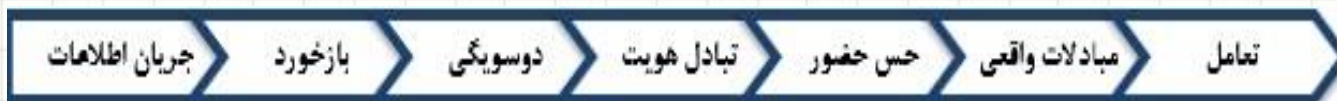
❖ از سه منظر به ویژگیها و قابلیت‌های فناوری های اطلاعات نگریسته می شود :

۱-نگرش از منظر ارتباطات جمعی

۲-مکانات بهینه بازخورد

۳-دو سویگی

۴-تعاملی بودن

پیش نیاز تعاملی بودن ارتباطات

۵-کاهش محدودیتهای رسانه

۶-افزایش اختیارات مخاطب

۷- درهم ریختگی واژه توده

۲-نگرش از منظر ارتباطات فردی

1. نفی جمع گرایی
2. امکان برقراری ارتباطات کم هزینه
3. رفع تبعیض
4. سهولت ارتباطات مالی
5. تغییر مفهوم حریم خصوصی
6. غلبه بر محدودیتهای مکانی
7. پراکندگی و تمرکز زدایی
8. جهانشمولی
9. توانا سازی
10. تکثر و تولید خود
۱۱. افزایش جغرافیایی دایره ارتباطی
۱۲. ارتقای هوش فرهنگی
۱۳. تنوع روابط اجتماعی
۱۴. بازتعریف هویت

۳- نگرش ازمنظر اطلاعات

- جریان آزاد اطلاعات
- سرعت
- اشتراک
- ایمنی
- آرشیوچند رسانه ای
- معایب جستجو
- کیفیت نامشخص
- عدم پوشش همه اطلاعات
- ارتباط وانرژی پایا
- عوارض
- ناشناس ماندن
- تبدیل
- تکثیر
- ذخیره
- اشتراک و انتقال
- ویرایش
- ترکیب
- شیوه زندگی
- کثرت مخاطب
- توسعه سایر بخشها
- جرایم
- کنترل
- بسط تجربه
- گسترش سواد

تأثیر بر فرآیند ارتباطات اجتماعی (تولید، عرضه، و مصرف)

مفهوم اخبار به معنی جمع آوری، تولید، پخش و یا مصرف در حال تغییر است. تحولات کنونی در عرصه های ارتباطات علیرغم پیامدهای مثبتی که دارند، سبب شده اند تا از نقش فعال ارتباطات مکتوب (در عرصه تولید) کاسته شود و خبرنگاران، نویسندگان و عکاسان، تبدیل به کاربران مصرف کننده و مونتاژکار شوند.

تغییر سبک تولید، عرضه و مصرف از شفاهی به مکتوب از نخستین تبعات حاکمیت فاواست که تسلط بر سواد و مهارت های مترتب بر آن را برای تمامی طبقات اجتماعی و گروه های کلان و خاص الزام آور میکند. اینترنت به عنوان منبع فرصت های جدید برای روزنامه نگاران در نظر گرفته میشود. نتایج تاثیر فناوری های جدید در روزنامه نگاری نشان می دهد که اینترنت، ایمیل و موبایل از موانع روزنامه نگاری اخلاقی هستند.

در یک نگرش اسنادی (ونه پیمایشی) بنظر میرسد از بین عوامل تاثیر گذار بر دگرگونی فرآیند تولید، عرضه و مصرف، شش عامل: ۱- سرعت ۲- انگیزش برای دقت و صحت مطالب ارائه شده ۳- شایسته سالاری ۴- فاکتورهای موثر بر امنیت شغلی، ۵- تعداد مخاطبین ۶- میزان و شدت و تعداد بازخورد مخاطبین، تاثیرات بالایی نسبت به دیگر عوامل داشته باشند که البته میبایست این موضوع دقیقاً مورد پژوهش واقع شود.

فاوا موضوعات چالشی فراوانی برای تولید، توزیع و مصرف در نظام ارتباطات اجتماعی قرار داده این فناوریها از طرفی امکان استفاده از متون و تجربیات و امکان تولید محتواهای چند رسانه ای را ساده نموده لکن از طرف دیگر «حق مولف» در تولیدات مخدوش شده است. از طرفی عمده انرژی مصرف کننده صرف تشخیص هویت تولید کننده میشود، ضمانت و دقت و کیفیت پیامها هم افت چشمگیری داشته است.

ایجاد سازمانهای مجازی و مشاغل جدید برای تولید و توزیع، استفاده از هوش مصنوعی برای ارتباطات اتوماتیک، استفاده از سیستمهای خبره برای مشاوره و تصمیم گیری و تعامل، توانمندی افراد در پردازش و تولید اطلاعات از سایر تبعات است که بتوان همه این اتفاقات را مثبت ارزیابی کرد لکن نگاه فلسفی لازم است تا شاید در یک نگاه از رویکرد سطحی تاکنه اتفاقات قابل درک و توضیح و قضاوت شود. باید ساختار ارتباط بین انسان و ماشین تعریف شود و درک بیشتر فعالیتهای مربوط به قسمت تاریک ذهن مانند کشمکش، وحشت، شادی، غم، نگرانی، شخصیت و خصوصیات نهفته آن صورت گیرد.

یکی از مثالهای تغییرات در تولید، ایجاد فرصتهای آموزشی بدون توجه به تفاوت اقلیمی و جغرافیایی، سن و جنسیت است، قبل از همه گیر شدن فاوا، علاوه بر اینکه سرعت انتشار اندیشه ها بسیار کند و ناپیوسته بود دامنه محدودی را نیز تحت پوشش قرار میداد، امروزه این تکنولوژیها تاثیرات شگرفی بر سرعت انتقال اطلاعات و اندیشه ها شده و حتی مرزها را درهم نوردیده است ممالک دیگر قادر به کنترل دقیق مرزها در رابطه با عبور و ترخیص و بازرسی کالاهای دنیای جدید که بنیان اطلاعاتی دارند نیستند و گویی مرزها برداشته شده اند. در این فضا عده ای که اطلاعات تولید و عرضه میکنند حاکم و آنهایی که مصرف میکنند تحت حاکمیت هستند.

تأثیر بر گروه های اجتماعی خاص (مانند: جوانان)

فوا تمام عناصر تشکیل دهنده جوامع انسانی را به شکل الکترونیکی، مجازی و دیجیتالی از نو آفریده و سلسله مراتب افقی و عمودی آنها را، بیش از پیش درهم تنیده است.

امروزه جوانان بعنوان بزرگترین تولیدکنندگان و مصرف کنندگان دانایی در جامعه بوده و دسترسی به فناوری اطلاعات مهمترین بستر برخورداری از دانایی است قبلاتعاملات مبادلات و ارتباطات نیازمند حضور فیزیکی بود توسعه فاواسبب دگرگونی در چارچوب روابط سنتی رودررو شد، اکنون حتی مبادله احساسات، انتقال تجربیات و دانش، مسابقه ورقابت، خرید و فروش، دیدار دوستان و بطور کلی تمام انواع و حالات دیگر روابط ، و کنش های اجتماعی جوانان تحت تاثیر فاوا قرار گرفته و این تغییر الگوی روابط، بر نوع و چگونگی احراز هویت تفکیک بدن از هویت، چند هویتی و بحران هویت، بحران جنسیت و سایر ابعاد فرهنگ استحاله یافته، ، خودیابی تأثیر گذاشته و روز به روز هم دامنه این تاثیرات فزونی مییابد.

نتیجه گیری

- فناوری باطلاعات باعث برداشته شدن محدودیت حجم محتویات اطلاع رسانی و از طرفی گوناگونی نوع اطلاعات شده است.
- فناوری اطلاعات محدودیت امکان دسترسی به اطلاعات را از لحاظ زمانی و مکانی بر طرف کرده است
- از لحاظ زمانی و هزینه امکان دسترسی به اطلاعات و گزارش گیری برای مدیران به حداقل رسیده است .
- فناوری اطلاعات امکان دسترسی به انواع اطلاعات در هر زمان را به وجود آورده است .
- محدودیت هزینه و دسترسی به اطلاعات آرشیو اخبار و اطلاعات وجود ندارد .
- فناوری اطلاعات امکان دسترسی افراد خاص به اطلاعات خاص را بسیار کم کرده است.
- قانون کپی رایت در اطلاع رسانی در بستر فناوری اطلاعات بیش از سابق نادیده گرفته می شود .